

Büyük Millet Meclisinde

Köylü mallarını koruma
kanunu görüşülürken ha-
raretli münakaşalar oldu

Harp devam ediyor

Almanyanın hazırladığı sulh taarruzuna karşı, İngiltere, daha evvel davranarak Londrada topladığı Müttefikler konferansından nihai zafere kadar hareb devam kararını almıştır; İngiltere ve müttefikleri, Mihverin Avrupaya kabul ettireceği sulhü şimdiden reddetmektedirler. Harp devam ediyor ve edecektir, iki taraftan biri dövüşemeyecek hale gelinceye kadar.

Yazan: Abidin DAVER

Ankara, 15 Haziran
Mihverin bir sulh taarruzu yapacağı ve Hess'in İngiltereye sulh teklifi getirdiği söylenip dururken İngiltere ve müttefikleri, daha evvel davranarak bir mukabil taarruzla bu sulh lâkûrdılarını ve belki de tekliflerini reddettiler. Birkaç gün evvel Londrada Saint James (Sent Ceymis) sarayında İngiltereyi, İngiliz İmparatorluk ailesinin diğer azası olan Dominyonları, Hindistanı, hür Fransayı ve İngilterenin yanında Almanya karşı harp halinde bulunan diğer bütün devletleri temsil eden murahhasların iştiraki ile bir konferans toplandı. Konferansta, İngiltereyi Başvekil ile Hariciye Nazırı ve ekalliyet partisi liderleri temsil ettiler. Nutuklar söylendi, müzakereler yapıldı, andlar içildi. Konferansın müzakereleri ve kararları şu dört kelime ile hülasa edilebilir: Zafere kadar harbe devam.

Bu harbe devam kararı şu üç madde ile şekillendirilmiştir:

1 — Alman ve İtalyan tecavüzlerine karşı, nihai zafer kazanılmaya kadar, mücadele devam edilecek ve bu mücadele için elde mevcut bütün vasıtalarla müteakiben yardımda bulunulacaktır;

2 — Hür milletler, cebir ve şiddet istimal edilmek suretile Almanya ve ortaklarının tahakkümü altına girmeye mecbur edildikleri veya böyle bir cebir tehdidi altında yaşadıkları müddetçe, istikrarlı ve feyizli bir sulh olamaz;

3 — Hakiki ve devamlı sulh temelinin atılması, tecavüz tehdidinden masun bulunun bir dünyada hür milletlerin kendi arzularıyla işbirliği yapmaları ve iktisadi ve ictimai emniyetten müstefit olmaları ile kabilirdir. Bu milletler, kendi aralarında ve diğer hür milletlerle bu maksadın tahakkuku için, harp esnasında ve harpten sonra çalışmak arzusunda dırlar.

İngilterenin, kendi İmparatorluğu ve müttefikleriyle beraber verdiği bu kararın hedefi, Mihver ta-

Amerika harbe
girerse Japon-
yada harbe
girecektir!

Tokyo, 16 (A.A.) — Başvekil ve Milli hizmetler birliği, adındaki cemiyet reisi Prens Konoye mezkûr birliğin merkezî komitesinin küşat celsesinde arat ettiği bir nutukta beynelmilel vaziyetin Japonya etrafında günden güne daha ziyade karışmakta olduğunu söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

(Devamı 4 üncü sayfada)

ZİRAAT VEKİLİ

Kanunun hey'eti umumiyesi
üzerinde beyanatta bulundu

Ankara, 16 (İkdam muhabirinden) — Büyük Millet Meclisi bugün doktor Mazhar Germen'in başkanlığında toplanarak çiftçi mallarının korunmasına ait kanunu müzakere etmiştir.

Kanunun hey'eti umumiyesi üzerinde müzakerenin açılmasını takiben söz alan Refik İnce mevzu bahis kanun lâyihasında takip ve istihdaf edilen maksatlar etrafında izahat verilmesini istemiştir.

ZİRAAT VEKİLİNİN BEYANATI

Kanunun hey'eti umumiyesi üzerinde izahat verilmesi hususunda ileri sürülen arzu üzerine kürsüye gelen Ziraat Vekili Muhlis Erken kanunun maksat ve gayesinin isminin ifade ettiği gibi çiftçi mallarının korunmasından ibaret bulunduğunu ve büyük bir ihtiyaca karşılık teşkil eylediğini işaret etmiş ve demiştir ki:

«Kanunun maksat ve gayesini iki esasta toplayabiliriz. Bunlardan birincisi ve başta geleni çiftçi mallarını korumak zararı önlemek ve meydan vermemek, ikincisi de zarar vaki olunca herhangi bir şikâyet ve müracaatı beklemeden hatta zarar görenin isteyip istemediği zararı karşılamak (Devamı 4 üncü sayfada)

Amerika

Bütün Alman
konsoloslukları
nın kapatılma-
sını emretti!..İtalya Amerikaya
karşı mukabil
tedbirler aldı

Reis Ruzvelt

Vaşington 16 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri Amerikadaki bütün Alman konsolosluklarının kapatılmasını emretmiş ve bu kon-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Türkiyenin
Amerikada ki
alacaklarıSon karardan ala-
caklarımızın serbest
olduğu anlaşılıyor

Amerika Reiscimihuru Ruzveltin emriyle Amerikadaki Mihver devletleri alacakları bloke edilmiştir. Mihver tebaası ve müesseseleri Amerikadaki alacaklarına tasarruf edemeyeceklerdir. Sovyetler, Portekiz, Finlandiya, İsveç, (Devamı 4 üncü sayfada)

İngilizler şimalî
Afrikada
taarruza geçtiHabeşistanda
2000 İtalyan ve bir
general esir edildi

Kahire, 16 (A.A.) — Orta Şark İngiliz tebliği:
Libyada, çöldeki kitalarımız Sollum'un cenub ve cenubu şarkî mınakasında mevzi tutmuş olan düşmana karşı dün taarruz hareketine girişmişlerdir. Harekât devam etmektedir.

HABEŞİSTANDA

Habeşistanda, Soddu mınakasında General Pralomo ile 2.000 İtalyan askeri teslim olmuştur. Çöller muharebesinden sonra General Pralomo, tümünün bakiyesiyle dağılara kaçmış ve o zamandanberi Habeş vatanperverleri tarafından mütemadiyen hırpalanmıştır. Nihayet yarımsız kalan General teslim olmuştur.

Romanya
SEFERİ
vaziyette

Almanya, S. Rusya
ve Romanyadaki
askerî hazırlıkların
hedefi neresidir?

Romanyada yeni
tedbirler alındı

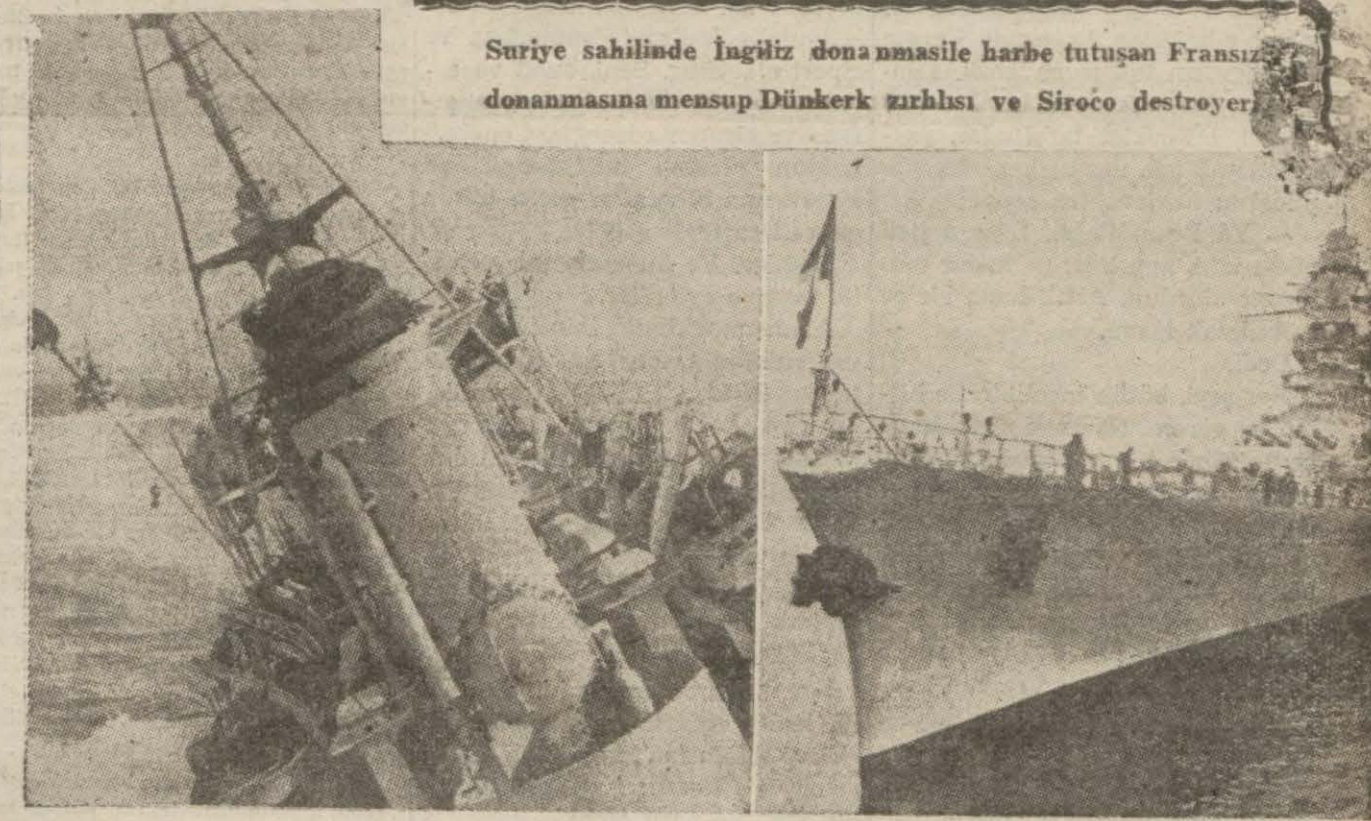
Romanya kuvvet diktatörü
General Antonescu

İngiliz ve Amerikan radyolarının şarkî Avrupada Alman tahşidatı hakkında verdikleri haberler üzerine Sovyetler bir tezkir neşretmişlerdi. Sovyet tezkirinde Alman tahşidatı kabul edilmekle beraber, bunun Sovyetlere karşı olmadığı ve Sovyet manevralarının da Almanya matuf bulunmadığı zikrediliyordu. Bu tezkir Berlinde hiç bir akis uyandırmamıştır. Londraya göre, bu, dikkate değer. Çünkü şimdiye kadar bu kabil tezkir ve izahlar daima Berlinde akisler yapmaktan hâli kalmamıştır. Berlin ise sükûtu muhafaza etmekte, İngiliz kaynaklarından ve rilen bu kabil haberleri, müstakbel Alman hareketinin hedefini anlamağa matuf bir manevra olarak kabul etmektedir.

Diğer taraftan gelen haberler, Romanyada vaziyet tam bir seferberlik manzarası arz etmektedir. Hükümet yeni bir takım tedbirler almıştır. Bu meyanda bütün nakil vasıtalarını bozanların şiddetle cezalandırılacağı bildirilmektedir. (Radyo Gazetesi)

İŞKILARI KARARTMA
MECBURİYETİ

Bükreş, 16 (A.A.) — Radyo vasıtasile neşredilen bir tebliğde bu akşam saat 7 den itibaren tekrar peçeleme ve karartma tedbirleri alınacağı ilân edilmiştir. Tebliğde bu tedbirlerin niçin alınmakta oldukları hakkında izahat verilmiştir.

Suriye sahilinde İngiliz donanması ile harbe tutuşan Fransız donanmasına mensup Dünkerk zırhlısı ve Siroco destroyer

Yeni bir
tehdit!

Alman Amiralı
Lüzov dedi ki:

Amerikan
devrigeleri
batırılacak!“O zaman, Ruzvelt
harbe girmek için
bahane bulacaktır,”

Londra 16 (A.A.) — Alman Amiralı Lüzov, şimalî Amerikaya hitaben radyoda söylediği bir nutukta, Ruzveltin devriye sistemi yüzünden Almanyanın maruz bırakıldığı çıkmazdan acı acı şikâyet etmiş ve demiştir ki:

«Eğer bir Alman korsanı bir Amerikan harp gemisinin takibine uğrarsa ya bir İngiliz harp gemisinin gelmesini bekleyecek yahut da kendini takip eden bu Amerikan gemisinden kurtulmak için onu batıracaktır. Bu takdirde de Ruzvelt Amerikayı harbe sokmak için güzel bir bahane bulmuş olacaktır.»

İngilterede
gizli bir silâh
bulundu!

Mahiyeti gizli tutulan
bu silâh Alman
zırhlı taarruzuna karşı

Öldürücü ve
gözükmez bir
silâh mış

Londra 16 (A.A.) — Röyter: İngiliz ordusu belki de yakında gizli bir silâhla teçhiz edilecektir. Bu silâhı şimdi bir istihkâm subayı (Devamı 4 üncü sayfada)

Notlar...

Ey Peyami Safa, sanada fon mu diyeceğiz?

Türk matbuatı millî emellerin, millî siyasetin değişmez temelleri üzerinde kurulan temiz, hür ve hiç bir yabancı tesirin kuklası olmayan erkek karakterli bir varlıktır ve böyle kalacaktır.

Fakat her yerde her şeyde olduğu gibi bizim temiz ve hür matbuatımızda da su koyuveren mantarlaşmış nesneler bulunuyor. Hakikat şudur ki: bazı prensipler hastalarından başka kimseyle olmıyan matbuatla ilgili bu vatan dışları kendi namlarına konuşmaktadırlar. Yoksa bizim matbuatın ve bu asil milletin namına değil. Biz bize benzeriz, hükümetimiz açık, temiz, kaskarlı, korusuz bir politika takip eder, taahhütlerimiz sadıktır. Hedefimiz bu temiz vatan topraklarımızın bütünlüğünü, bu (Devamı dördüncü sayfada)

ÇORÇİLİN NUTKU

“Ne olursa olsun mukavemet edeceğiz,”

İngiliz Başvekil
Amerikanın ulvî
kararını bekliyor

Londra, 16 (A.A.) — Churchill Amerikadaki Rochester Üniversitesi tarafında kendisine Fahri hukuk doktoru pa yesinin tevcihi münasebetiyle ve mezkûr Üniversiteye teşekkür etmek maksadıyla bugün Amerikalılara hitaben radyoda irad ettiği bir nutukta Amerikanın kendi şahsına gösterdiği iltifatın bahsederek ezümle şöyle demiştir:

Bu iltimada lâyık olmak için galiba çalışacağım. Fakat ben en ziyade müteahhas eden şey aramızda mevzu idiyetini hissettiğim kardeşlik ve birlik duyusudur. Bana öyle geliyor ki, şu anda, Atlas denizinin her iki sahilinde bir den bulunuyorum. Dünyanın bu buhranlı devresinde tayfalarımızın At-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Reis Ruzvelt

Günün Tenkitleri

Uzlaşınız sesi...

Yazan: Selâmi İzzet SEDES

Girit muharebesinden sonra harp tavsamamı dersiniz? Boğuşma sona eriyor hükümünü vermemek için Afrikada ufak tefek sayılacak silâh sakaları yapıyor, Suriye aktif bir tazyik karşısında pasif korunuyor, alâ kadar makamlar geçen haftaların zaviat defterlerini yokluyor; Amerikadan yükselen: Harp isteriz! nidalarına, denizlerdeki faaliyete, tektük hava akımlarına rağmen Avrupada ilân edilmemiş, gizli tutulan bir mütareke havası esmiyor mu?..

Belki de yeni bir hazırlık devresi başlamıştır, belki de bu durgunluk çok daha şiddetli bir karsıra arifesidir ve belki de: Harp isteriz! nidalarını bastıracağız, «uzlaşınız!» sesinin daha iyi duyulması için tetrip edilmiştir. Dünyanın artık: «Uzlaşınız» sesini beklediği iddia edilemez. Bugünkü harbin bir gayesi de

SURIYE
sahilinde

İngiliz - Fransız fi-
loları harbe tutuştu

Müttefikler Kis-
ve, Jezzin şehri-
ni işgal ettilerŞam muhasara edildi,
Beyrut Müttefiklerin
tehdidi altında

Beyrut, 16 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor:

Bu sabah şafakla beraber harp gemilerimiz Beyrut açıklarında iki kruvazör ve torpidodan mürekkep bir İngiliz kuvvetine karşı harbe tutuşmuşlardır.

TAYYARELER DE MUHAREBEYE İŞTİRAK ETTİ

Vichy, 16 (A.A.) — Haber alındığına göre, Fransız bahriyesine ait tayareler Suriye'ye gelir gelmez Sayda açıklarında İngiliz filosuna taarruz etmişlerdir. Bu taarruzun neticeleri henüz bilinmiyor. Maamafih müessir olduğu öğrenilmiştir.

MANİDAR BİR BEYANAT

Berlin, 16 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Dün Alman bomba tayyarelerinin Suriye sahilî açıklarında oldukça kuvvetli bir İngiliz filosuna yaptıkları taarruzun Fransız kuvvetleriyle işbirliğinin bir ifadesi olarak telâkki edilmeyeceğine dair gazetecilerin sualine Berlin'in siyasi mahfillerinde şu cevap verilmiştir:

(Devamı 4 üncü sayfada)

Şimalî Afrikada esir edilen Alman pilotlarından ikisi

Hazreti Muhammet

VE

İSLÂM ORDULARININ MUHAREBELERİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Nitekim bir gün (Ebu Bekir) bül-yük bir heyecan ile Resulü Ekrem Efendimizin huzuruna girdi. (Hâ-tıp bin Amr) isiminde bir Müslü-manın, müşrikler tarafından ya-kalanarak ona nasıl işkenceler ya-pıldığını naklettikten sonra:

— Ya Resulüllah!.. Eğer o hali görse idin, kim bilir ne kadar mü-teassir olurdu. Artık buna bir ça-re bulmak lâzım.

Dedi.

Her şeyi, bütün inceliklerle bi-len ve gören (Hazreti Muham-med) böyle bir tavsiye bulun-mağa lüzum yoktu. Çünkü, mü-barek kalbi son derecede müşfik ve hassas olan (Allahın Resulü), hergün birbirini takip eden bu a-cıklı hadiselerden sızım sızım sız-ıyordu. kendisine derin bir iman ile bağlanmış olanları iztaptan kurt-tarmak için daima çareler düşü-nüyordu.

Resulü Ekrem Efendimizin bu düşünceleri, nihayet bir nokta üze-rinde temerküz etti. Müşriklerin bu çevir ve ezalarına tahammül e-demeyecek olanların, (Habes) di-yarına çıkıp gidebileceklerini söy-le-di.

Resulü Ekrem Efendimizin bu iz-ni vermesi üzerine, ilk defa ola-rak, on bir erkek ile dört kadın dan mürekkep olan bir İslâm ka-filesi, derhal (Mekke) yi terket-ti. Ve (Habes) diyarına hicreti ih-tiyar eyledi.

Hicret, bu suretle başladı. Artık ondan sonra, müşriklerden çeki-nen himayesiz Müslümanlar da, aynı suretle harekete mecbur kal-mışlardı.

★

Resulü Ekrem Efendimizin (hic-ret) tavsiye etmeleri de hakimâne bir siyasetti. Bir taraftan, Müslü-manların hayatları kurtulmuş olu-yordu. Diğer taraftan da, onların vasıtasile İslâmiyete bir intişar sahası açılıyordu.

Mekkedeki Müslümanların azal-ması, endişeyi mucip olacak bir keyfiyet değildi. Resulü Ekrem Efendimiz, Hicaz muhitinde İslâ-miyyetin sür'atle inkişaf edeceğine emindi. Nitekim, (Nübüvveti se-niyye) nin on birinci senesi, (Me-dine) şehrinin oldukça nüfuzlu şah-siyetlerinden altı zat (Ukbe) mev-kinde İslâm dinini kabul ederek Resulü Ekrem Efendimize (biat) vermişlerdi. Ve bu altı zatın İslâ-miyyeti kabul etmesi, Medine şeh-ri ile muhitine serpilmiş olan kuv-vetli bir tohum teşkil etti. İki se-ne zarfında, Medine Müslüman-larının adedi Mekke Müslüman-larının miktarını geçti. Bu, istikbal için çok limit verici bir âlâmet te-lâkiki edilebilirdi.

Aradan çok geçmeden, bu ümi-din kuvveti filen kendini göster-di... Medine Müslümanlarından yetmiş üç erkek ile iki kadın, (Bey-tullah) ziyaret etmek için (Mek-ke)ye geldiler. Ve bir gece, yine (Ukbe) mevkiinde Resulü Ekrem Efendimiz ile birleştiler. Malları-nı ve canlarını dini İslâm uğrun-da feda edeceklerine dair Resulü Ekrem Efendimize söz verip ah-d ve biat ettiler:

— Ya Resulüllah!.. Bugün se-ninle biat ve Cenâbıhak ile ahde-

diyoruz ki.. nefsimiz, nefsinin.. ce-sedimiz, cesedinin muhafaza ve siperi olacaktır. Seni, evlât ve a-yallerimizden daha ziyade muha-faza ve siyanet edeceğiz. Cenâbı-hakkın manevi mukâfatına nail olmak için elimizden gelen bütün gayreti sarfeliyeceğiz.

Dediler. Ve bu sözlerini, yemin ile takviye eylediler.

Akabe mevkiinde, ikinci defa ola-rak vukubulan bu biat açıkça gös-teriyordu ki, (Medine) şehri, İslâ-miyyetin hakikî merkezi olmağa namzettii. Ve artık orada yeni din, sühuletle intişar edebilecekti. Fakat bunun için de İslâmiyyeti, biraz da (kuvvet)le istinat ettirmek el-zemdi. Çünkü orada da İslâmiyyete muhalif ve muarız olanlar eksik değildi.

İşte, buna binaendirdi ki.. o zama-na kadar müşrik ve muhaliflerin ezâ ve cefalarına karşı takip edilen sabır ve tahammül siyaseti tebed-dül etti. Ve nazil olan:

[Üzine lillezine yûkatülüne bey-nehüm zalemü...]

Ayeti kerimesile, ilk defa olarak (mukatele) de Cenâbı Hak tarafın-dan izin verildi.

Ayetin mealen mânâyı şerifi: [Düşmanlardan zulüm görenle-re, onlarla kıtale izni verildi.] Demektir.

★

Fakat bu (kıtal)den maksat, (harp ve cidal) değildi. Sadece, müşriklerin zulmüne maruz kalan müminlerin, kendilerini silâhları-le koruyabileceklerini bildiren bir mezuhiyetten ibaretti. Çünkü müs-lümanların adedi, henüz düşman-lara meydan okuyacak onlarla u-mumi şekilde bir harp ve katele girilecek miktarda değildi. Buna binaen bu âyeti kerime İslâmîleri düşmanlarına karşı taarruza teş-vik etmiyordu. Sadece (müdafaa-i nefis)in meşruiyetini emrediyordu.

(Daha var)

MAHKEMELERDE ve POLİSTE

Yolda giden arabadan koskoca kumaş balyaları çalınır mı?

Sabıkahlardan biri kocaman balyayı aşırıyım derken yakayı ele verdi hapishaneyi boyladı

Sabıkahlardan Şükrü, dün Mer-candan Kalpakçılara doğru çıkan Murat oğlu Mehmedin arabasının arkasına geçmiş ve arabadaki bal-yaları bağlayan ipleri çözüp kumaş balyalarını çalmak isterken yakalanmıştır.

Cürmü meşhut yapılarak Üçüncü Sulh Ceza mahkemesine verilmiş ve yapılan duruşması sonunda da bir ay beş gün hapse mahkûm edile-rek tevkif olunmuştur.

Bir basmacı tevkil edildi

Sultanhamamında kumaşçı Oy-mak bin Levî adında bir Musevî tacir 45 kuruşa satılması lâzım ge-len basmayı 80 kuruşa satmak ist-terken cürmü meşhut halinde ya-kalanmıştır.

Asliye İkinci Cezada başlanan

Fennî Bahisler Televizyon

Uzakta bulunan bir adamın veya herhangi bir cismin resmini, fotogra-fisini istenilen bir yere nakledebilmek ve şu suretle telefonda kendisiyle konu-sulan bir insanın aynı zamanda yüzü-nü ve hareketini görmek için fen a-damları bir takım makineler vücutu gelirek çoktanberi çalışıyorlar idi. Şimdi bu cihazları hazırlayan ve bun-ları daha mükemmel bir hale ifrağa çalışan merkezler harp gailerile meş-gul olduklarında hâlâ bu işlerle uğra-şıyorlar mı uğraşmıyorlar mı? bilmi-yoruz.

Ancak bu televizyon denilen hâdise-yi meydana getirmek çok güç bir iş-tir. Böyle bir yüzü, bir sureti veya tama-men bir insanı hayalî minakise sek-ilinde uzaklara nakledebilmek için bir çok ince ve derin teknik bir vukufa ve fevkalade mükemmel tesistatı bir hayli de alet ve edevata ihtiyac var-dır. Çünkü hayalî alıp tahlil ettikten sonra onları telcar neşi ve yayma su-retille iade edecek bir makineye lüzum olduğu gibi bu makine tahlil ettiği haya-lı, bir takım elektrik işaretlerine ciğerle-ne tahvil edecek, bunları hiç durmadan hususî tertibatı halz yine bir elektrik kabloşile merkeze nakleyilecek ve o-ra-dan da bir anten vasıtasile ve mik-natisyete elektrikiyle yollu çizgi ve işa-retleri resmi göstereceği yerdeki âhî-zege kadar sevkedecek ve orada elektr-ik izdazırlarla fotoğraf resmedilmiş olacaktır.

Bugüne kadar birkaç kilometreyi geç-miyen mesafelerde telcar edilen tec-rübelerden müsbet neticeler alınmış ve hayal teşekkilünde bu makinelerin saniiyede beş yüz kadar çizgi ve işaret kaydettiği görülmüş de bu makineler ve tecrübeler pek çok pahalıya mal olduğundan şimdilik herkesin istifade-sine konacak bir hale ifrağ edileme-miştir.

İstanbul yolları

Maltepe - Gümüşsuyu şosesinden ayrılp Davutpaşa kuşlasına giden bağlar yolunun makadam şose ha-linde inşa olunması kararlaştırıl-mıştır.

Diğer taraftan Belediye daimî encümeni müteferrik yol inşaatı için dün 50 bin lirahik bir tahsisat vermiştir.

Burgaz rıhtımı

Burgaz adası rıhtımının yeniden asfaltta tahvil olunması kararlaştırılmıştır.

Suadiyede yeni asfalt yollar

Suadiyede İskele yolu ile Çifte-havuzlar, Selâmiçeşme yolunun as-falta tahvil olunması kararlaştırıl-mıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Sığır derisi fiyatları neden yükseldi!

Mürakabe Komisyonu dün bunun sebeplerini ve bir tel işini tetkik etti

Fiyat Mürakabe Komisyonu dün öğleden sonra Mintaka Ticaret Mü-dürlüğünde toplanarak deri fiyat-larını tetkik etmiştir. Toplantıda şehrimizin bazı deri tacirilerle fab-rikatörleri de bulunmuşlardır. Ya-pılan tetkikler neticesinde son za-manlarda Suriye - Irak yolunun kapanması ve Mısırın da kalın deri ihracatını menetmesi üzerine mem-leketimize kâfi miktarda deri ihâl edilemediği ve bu sebepten dahil-deki malların fiyatlarının yüksel-dikçe yükseldiği anlaşılmıştır. Komisyon bu mesele etrafında perşembe günü yapacağı toplantıda yine müzake-

relerde bulunacak ve bazı tedbirler kararlaştıracaktır.

Komisyon dün bir tel işi üzerin-de de müzakerelerde bulunmuştur. Bu da Anadolu'da bulunan bir fir-manın kendisine ait olan ve piya-sada kullanılmıyan 10 ton kadar havalı teli sattırarak maksadile bu-roya göndermesi ve burada bir kısmının faturasız olarak satılma-sıdır. Bu hususta tahkikat yapılmaktadır. Hâdisenin, bazı gazetele-rin yazdığı gibi «Anadoludaki bü-tün teller toplanmış» şeklindeki mütealelarla alakası yoktur.

İktisat vekâleti-nin bir kararı

10 vilâvette daha yerli mallar pazarı açılacak

Sümerbank yerli mallar pazar-larının Anadolu'nun muhtelif vilâ-yetlerinde açılmış olan şubeleri bü-yük bir ragbet ve alâka kazanmış-tır. Bu vilâyetlerde yerli mallar şubesine karşı görülen büyük alâ-ka karşısında birçok yerlerde ikinci bir şubenin açılması zarureti hâ-sil olmuştur. Bu hususta İktisat Vekâletine birçok vilâyet merkez-lerinden teminiller izhar edilmiş-tir. Haber aldığımız göre bu alâ-ka karşısında Vekâlet Anadolu'nun daha on vilâyetinde yeniden yerli mallar şubeleri açılması için hazırlıklar yapılmasını alâkadarlara emretmiştir. Bu pazarların büyük bir kısmı şark ve cenup vilâyetle-rimizde açılacaktır.

Köprüler boyanacak

Bir Alman firması Belediye'ye müracaat ederek mühim miktarda boya satmayı teklif etmiştir. Bu boya evvelâ köprülerde tecrübe ol-unmuş, fakat muvafık görülme-miştir. Firmadan başka nümune istenmiş ve yapılan tecrübe de uy-gun bulunmuştur. Gazi Köprüsü ve Karaköy Köprüsü yakında bu boylarla boyanacaktır.

Adada asfalt yollar

Büyükdada Sakarya caddesi, İslahhatun sokağı ile Heyteliada-da Kuyubaşı, Belediye ve Han cad-delerinin asfaltta tahvil olunması kararlaştırılmıştır. Bu işlere 10 bin 696 lira sarfolunacaktır.

BU YAPILAMAZ MI?

Çalışan kadınlar yol parası vermeli!

Kadınlardan da yol parası alınacağı hakkında bir şayia var. Eğer doğru ise bu fikrin tatbik mevkiine konması hiç de yan-lış olmaz. Çünkü kadınlar erkeklerle müsavi olduklarını isbat ettiler ve bir çok işlerde erkekler derecesine çıkırlar. Ancak, kadınların yol parası almak mecburiyet, kanun haline konur-kun bir noktaya dikkat etmek lâzımdır: Çalışmayan kadınlarla dul fakat çok çocuklu anaların yol parasından muaf tutulma-ları! Hem varidat, hem de erkekler kadın arasında müsavat te-min edecek olan bu mecburiyet muvafık değil mi?

İKMAL KURSLARI

Talebe kaydine dün den itibaren başladı

Muhtelif kültür işleri etra-fında Vekâletle temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gi-den Maarif Müdürü Tevfik Kut geyrimize dönmüştür.

Maarif Vekâleti ilk ve orta tedrisat talebelerini ikmal im-tihanına yetiştirmek üzere, Temmuz 16'sından itibaren şehrin muhtelif semtlerinde ikmale katanları hazırlama kursları açacaktır. Bu kurslar 16 Temmuzda başlayacak ve 23 Ağustos cumartesi günü so-na erecektir.

Kurslar ihtiyaca göre, ede-biyat, türkçe, felsefe, tarih coğrafya, yurt bilgisi, mate-matik, tabiiye, fizik, kimya ve yabancı dil derslerinden ola-caktır.

Her ders için lüzumlu göröl-düğü nisbette kurs açılacaktır. Kurslara talebenin devamı ihtiyarı olacak, okulun bulun-duğu yerde tatilini geçirmekte olan diğer okullar talebesi de kabul edilecektir. Bu gibiler-den karne ve hüviyet varaka-sından başka bir şey istenmi-yecektir. Kurslar sabah saat 8.30 dan 13 e kadar devam e-decek ve girmek isteyen tale-beler pazartesi ve perşembe günleri okul idareleri tarafın-dan kaydedileceklerdir. Kayıt işi ikmal edildikten sonra lise ve orta okul müdürleri topla-narak ne kadar kurs açılaca-ğını kararlaştıracaklardır.

ÇOCUKLAR İÇİN KANTİN

Cağaloğlunda iki medrese ıslah ve bu işe tahsis edilecek

Cağaloğlunda Cezirkasımpaşa ve Hadımhasanpaşa medreselerinin ta-mir olunarak fakir çocuklar için kantin haline getirilmeleri Be-le-diye Reisliğince kararlaştırılmıştır. Bunlardan başka işe giden ka-dınların gündüzleri çocuklarını bırakabilmeleri için kalabalık iş yer-lerindeki kaza merkezlerinde de birer kantin açılacaktır. Bu işe munasip medreselerin bulun-ması Fatih, Eminönü, Beyoğlu, Üs-küdar ve Kadıköy kaymakamlık-larına tebliğ olunmuştur.

Dünkü ihracatımız

İhracat mevsimi geçmiş olduğun-dan harici satışlar düşmektedir. Dün mevsimin en az ihracat ya-pıldığı bir günde ancak 56 bin lira tutarında olan satışlar arasında Almanya, İsviçre ve Romanya'ya bazı maddeler satılmıştır.

Sosyete gilebin vapurları

Eski Sosyete Şilepten Denizyol-larına intikal eden Bakır, Demir ve Krom vapurlarının baccalarında, ki firmalar değiştirilmiştir. Bu va-purların baccalarına Devlet Deniz-yolları işletmesinin firması resme-dilmiştir.

DIŞ POLİTİKA

İngiliz harp gayeleri

Yazan: Prof. Şükrü Baban

H arbin başlangıcındanberi İngiltere sulh gaye ve şartlarını ortaya koy-maktan sıkı bir surette istikâf et-miştir. Mösyö Hitler her nutkunda sulhten bahsetmekten çekinmediği halde Mister Çörçil, Avam Kama-rasının bütün tazyiklerine rağmen Büyük Britanyanın sulh şart ve gayeleri hakkında söz söylemek is-tememiştir. Umumi olarak arzu etti-ği şey, Nazizmin Avrupa'da yıkıl-ması ve kökünden kazınmasıdır. Fakat bu nihayet menfi bir hare-kettir. Bir tahrip ve yıkma fiilidir. Halbuki bütün dünyanın bekledi-ği müsbet harekettir. Müstakbel sulh, İngilizlere göre, nasıl bir te-mele dayanmalıdır? Avrupa'ya yeni bir nizam vermek peşinde ko-san Almanya olduğuna göre acaba İngiltere eski halin aynen advetini mi istemektedir? Bazı emareler kısmen böyle bir düşünceye yol açabilir. Fakat harp gayeleri yani hakikat halde sulh hedefleri hak-kında Londranın resmi uzaklarla çok ketum davranmasının sırrı bu mesele hakkında Amerika ile fikir beraberliği olmamasıdır. Büyük Britanyanın sulh gaye ve şartları Amerikanınkıne tamamen uygun değildir. Geçen Büyük Harpte Vil-son tecrübesinde olduğu gibi Loyd Core'un âlemi Vilson'un temsil etti-ği âlem değildi. Onun için de A-merika Avrupa işlerinde çekildi, Milletler Cemiyeti kendi evlâdı olduğu halde onunla hiç alakadar olmadı ve İngiliz - Fransız ihtiras ve tahakkümlerine bir âlet ve o-yuncak derekesine düşmesine hiç itiraz etmedi. Cenevre müessesesi-nin tam iflâsı Fransız - Britanya sisteminin inhidamı demektir. Bu-gün de durum çok farklı değildir. Amerika bütün kuvvetile Büyük Britanyanın zaferini istemekte ve ona çalışmaktadır. Büyük Britan-ya ve Çin, Çünkü İngiltere zaferi Almanları Atlantikden uzaklaştırdı, Çin'in muvaffakiyeti Japonya'yı U-zak Şarkta Amerika menfaatlerine engel olmaksızın alıko. Fakat bu galebeyi temenni etmekle ve ta-hakkukuna da cidden çalışmakla müstakbel dünya hakkında Vaşin-ton Londra gibi düşündüğü mâ-nası istihraç olunmaz. İşte bu va-ziyeti bildiği için Mister Çörçil şimdiden faydasız, hattâ muzır bir münakaşanın başlamasına taraftar değildir. Bahusus Yeni Dünya he-nüz son adımı atmış bulunmuyor. Hâlâ az çok mütereddit etrafına bakınıp duruyor. Bu ruhî anda sulh gayeleri diye bir «ihtilâf elması» ortaya çıkarmak, en az siyasi bir hareket tarzı olur.

Bütün bu mülahazalara rağmen Mister Eden İngilterenin sulh şart-ları değil - böyle bir tabirini ge-vşetici tesirinden çok endişe edili-yor - harp gayeleri hakkında (Man-siyon Havza)da irat ettiği hitabe-de bazı umumi ve müphem nokta-lar tesbit etmiştir. Bunları İngiliz Hariciye Nazırı şöyle ifade ediyor: «Avrupalı istikbalî teknil dün-yanın maddeten ve manen yeni ku-rulma tarzile sıkı bir surette ilgli-dir. Şimdiden bu birinci saftaki mesleyi, Mösyö Ruzveltin düşündü-ğü şekilde, en mühim bir dikkatle inceliyoruz. Dört hürriyetin tahak-kuku lâzımdır:

1 — Fikir hürriyeti, 2 — Din hür-riyeti, 3 — Sefalete karşı mücade-le, 4 — Korkuya karşı mücadele.

Son iki gayenin tahakkuku dün-ya devletlerinin iktisadî anlaşmalarında ve teşkilatın tahdidini istil-zam eder.

Mütareke devrinden sonra açılın-gu etmek, bütün Avrupa'da kam-biyo'yu takrir etmek, umumiyyetle iş piyasalarında ve fiyatlarda mü-shahede edilen fark ve temevvüç-leri azaltmak ve böylece son yirmi sene zarfında birçok sefaletlere se-bep olan âmilleri ortadan kaldır-mak üzere bütün milletlerle işbir-liği yapmaya âmade bulunuyoruz. İstikbalde milletler arası mübade-leler hizmet ve esya esasına daya-nacak, yoksa nakdi düşünceler hâ-kim olmayacaktır. Bu harpten ev-velki hale dönebileceğimizi düşün-mek bevhüdedir. Çünkü böyle bir ihtimal bizim için ve başkaları için bir iflâs demek olur. Müstakbel bu iktisadî mesai birliğinde Almanya da rolünü oynamalıdır.»

Bu sözler çok umumi olmakla beraber eski halin tamamile geri (Devamı 3 üncü sayfada)

SÜNGÜLER PARLADI!

Müellifi: İRFAN DOĞAN

Edebi Roman: 56

— Doğru.. halbuki bunu ben siz-den öğrendim. Yarası nasılmış?..

— Geldiği zaman fena idi amma, şimdi her şey atlattı. O da sizin gibi iki yerinden yaralı.. omuzun-dan ve topuğundan.. omuzundaki yara çok tehlikeli idi. Mermi biraz daha aşağıdan gelse ölüm muhak-kakmış.. o da on gün kadar baygın bir halde yattı. Şimdi ise konuşa-biliyor. Hattâ doktorlar münasade etse yatağından incek amma, bi-rakıyorlar. Çünkü topuğundaki yara buna mâni.. henüz yürümesi doğru değil.

Hiç beklemediğim bu tesadüfe birkaç gün daha boyun eğmek me-cburiyetinde kaldım. Hemşireyi bu hususta fazla konuşturmamak için

sözü başka bahislere revirdim. Bu gün bir parça alâkasız olduğumu anlayınca dışarı çıktı.

Akşam yemeginden sonra kar-yolama uzanmış, eski gazeteleri gözden geçiriyordum. Tam bu sırada hafifçe kapı açıldı. Hemşire-nin gelmiş olmasına ihtimal vere-rek başımı bile kaldırmadım. Fakat aldandımıştım. Kulaklarımda başka bir ses aksetti:

— Perit!..

O idi. Ne yapacağımı şaşır-dım ve basımı gazeteden kaldırdım hayretle onun ağır yürüyüşünü ta-kip ettim.

— Suat!.. Sen ha?!

Cevap vermedi. Sağ elini karyo-lama demirine dayayarak bir

müddet öylece kaldı. Her halde acı çekiyordu. Gözlerinin büzülüp, yü-zünün hatlarının değişmesinden bu anlaşıyordu. Yeni yürüme-yiş alışan çocuklar gibi sendeliyerek yatağından kenarına kadar geldi ve titriyerek kendisini iskemlinin üzerine bıraktı.

— Geçmiş olsun Feritçğim.. bil-sen ne kadar üzüldüm, şimdi iyisin inşaallah..

Onun bu sorgusuna hemen ce-vap veremedim. Sanki o bu sözle-ri bana arkadaşlığını göstermi-yor, kirlettiği mazimle alay edi-yordu.

— Teşekkür ederim, dedim. Sa-na da geçmiş olsun.. fakat niçin buraya kadar yoruldun.. bak he-nüz halin yok..

— Ne yapayım, beni aldatmış.. geleceğini bildirdiğin halde gelme-din.. halbuki ben sana (geçmiş ol-sun) demek için daha fazla taham-mül edemedim.

Çok samimî konuşuyordum. San-ki vaktile aramızda hiç bir hâdise vukubulmamış gibi bir hali var -

dı. Hiç istemediğim halde, kendi-sinin arzu ettiği şekilde konuş-mağa karar verdim:

— Nasıl oldu, nerede yaralan-dın, anlat Suat, dedim.

Gözlerini bir noktaya dikip dü-şünmeğe başladı. Solgun ve çat-lak dudaklarını dişlerinin ucile ır-sırıp bir an öylece kaldı. Sonra tekrar bana döndü:

— Bu o kadar mühim değil Fe-rit, dedi. Sana bundan evvel başka şeyler anlatmak niyetindeyim..

— Anlat, neyi istersen onu an-lat, eğer halin yoksa, gel seni şu boş karyolaya yatırırım, biraz ra-hat etmiş olurum..

Cevap vermesine meydan bırak-madan yerimden indim ve kendi-sine yardım ederek yandaki kar-yolaya uzanmasını temin ettim. Sonra da kendi yatağımn üzerine oturup anlatmasını bekledim.

— Senden iki ay sonra, ben de isteğimle İstanbuldan ayrıldım Fe-rit.. hem bu ayrılışımın sebebi de az çok seninkine benziyordu. Çün-kü ben de aldatılmış bir kimse i-

dim kardeşim..

Sustu. Gene ufak bir düşünceye daldı. Sonra söze başlamadan ev-vel, küçük bir istekte bulundu:

— Ferit, dedi. Çok rica ederim, anlatacağım sözleri sonuna kadar dinle ve ondan sonra arzu ettiğin bir şey olursa sorarsın olmaz mı?..

Teminatıma lüzum görmeden de-vam etti:

— Emeli herhalde tanırısın.. is-tihza ile sordurduğum zannetme.. Çünkü, aradın bu kadar zaman-geçti, belki de unutmuşundur. İş-te o kadın benim hayatımı zehir-leyen bir ylandı. Hattâ şunu söy-liyeyim ki, sizi bir gün Moskova pastanesinden kolkola çıkarken görünce birdenbire sersemlemiş ve hiç hakkım olmadıgı halde senin selâmına bile soğuk bir mukabe-lede bulunmuştum. Ne yapayım Ferit?.. Ben o an için böyle hare-ket etmeğe mecburdum. Emel, be-nim ilk olarak sevdiğim ve fakat kaybettığım bir kadındı. Bunları ihtimal ki sana vaktile anlatma-dım. Onu ben daha evlenmeden i-

ki sene evvel, yani kollejin orta sınıfında iken tanıdım. Uzun zamanlık bir düşünce safhasın-dan sonra nihayet bir gün ona fik-rimi açmış ve izdivaç teklif etmiş-tim. İşte ilk sukutu hayale ben o vakit uğradım. Reddedildim Fe-rit... Hem de ne sebeple bilir mi-sin?.. Emel zengin bir koca aradı-gını söyleyerek beni reddettiği. Onun bu sözü karşısında benim hemen fikirlerimden cayıp kendisinden uzaklaşmam icap ederci de-ğil mi?.. Çünkü maddî düşünen bir kadın, kolay kolay subay aile-si olamazdı, Fakat ben maalesef böyle düşünmedim ve onu sev-mekte ısrarla devam ettim. Nihaye-ti bir gün son ve kat'i kararımı söyledim. Beni sevdiğini ve fakat benimle evlenirse maddî düşünce-le-rinin tahakkuk edemeyeceğini, bu sebeple ikimizin de bebbat o-lacağını birer birer saydı. İşte ben o vakit en ağır darbeyi yemiştim. (Daha var)

SON HABERLER

Mogolistan Mançuri hududu

İ i hükümet arasında müzakere başladı

Moskova 16 (A.A.) — Sovyet Mogolistan hükümeti ile Mançuri hükümeti tarafından bu sabah neşredilen bir tebliğde, son senelerde hadiselerin vukubulduğu hudut mintakasında kat'i hududun tesbiti için müzakerelerin tekrar başlatıldığı bildirilmektedir.

Tebliğde şu cihet hatırlatılıyor ki bu mintakada vukubulmuş olan hadiseler bir nihayet veren ve 1940 Eylülünde Molotov ile Amiral Togo arasında imzalanan anlaşmalardan sonra işler derhal başlamış fakat işin çıkardığı teknik müşkülât dolayısıyla inkıta uğramıştı. 28 Mayıs 1941 de bu teknik müşkülât ortadan kalktığı için bu işlere büyük bir dostluk havası içinde tekrar başlanmıştır.

Serbest bırakılacak Fransız esirleri

Paris 16 (A.A.) — Fransa büyük elçisi Scapini aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Hitlerin emri ile, 1899 Kânunusaniinden evvel doğmuş olan ve bugün harp esiri bulunan Fransız erba, onbaşı ve eratı 1914-18 harbine iştirak etmiş telâki edilecekler ve sadece doğumlarının tesbiti ile serbest bırakılacaklar ve Fransaya gönderileceklerdir.

Kıbrıs hava hücumu

Lefkoşe 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, düşman tayyareleri Pazar günü Lefkoşe üzerine bir bomba salvosu atmışlardır. Askerler arasında bazı zayıat vardır. Fakat mühim hiç bir hasar olmamıştır.

Pavlç Zagrebe döndü

Zagreb 16 (A.A.) — Hırvat hükümet reisi Ante Pavelç yanında mareşal Kvaternik, hariciye nazırı Lorović ve maiyeti olduğu halde bu sabah Venedikten Zagrebe dönmüşlerdir.

Hükümet erkânı ve elçilerle Alman ve İtalyan orduları münasesilleri kendisini istasyonda karşılamışlardır.

Japon donanmasının manevrası

Şanghai 16: Cenup istikametinde Japon harp gemilerinin tahşüğü hakkındaki haberlere dair öğrenildiğine göre, birkaç Japon gemisi Şekiang açıklarında mahdut nisbette manevralar yapmaktadır. Manevralara pek çok Japon tayyareleri iştirak etmektedir.

ASKERİ VAZİYET

SURIYE VE LİBYADA GÖRÜLEN İNKİŞAFLAR

Londradan verilen haberlere göre, Suriye harekâtı şöyle inkışaf etmektedir:

Sahil yolunu takip eden kol Yaşadığı alıktan sonra Beyruta 16 kilometreye kadar yaklaşmıştır. Umumi kanaat, Vişi kuvvetlerinin Beyrutun ön va-roslarında şehri müdafaa ettikleri merkezindedir.

Sam istikametinde yürüyen kol ise Şamın çok yakınında bulunuyor. Fakat bu kuvvetlerin harple değil, sulh yollu şehre girecekleri bildirilmektedir. Fransız gazeteleri ise Şamın 24 saat zarfında düşeceğinden bahsetmektedirler.

Iraktan hareket eden kolun Irak hududundan 80 kilometre mesafede ve Fırat üzerindeki Derzoru ıgal ettikleri hakkında verilen haberin doğru olmadığı bildirilmektedir.

Libya hududunda İtalyan ve Alman kuvvetleriyle İngiliz kat'ıların karşılıklı bazı hareketlerde bulundukları bildirilmektedir. Alman tebliğine göre, İngiliz kat'ları Solluma büyük ölçüde bir taarruza geçmişler ve Alman - İtalyan mukavemeti karşısında kalmışlardır.

Hollânda Hindistanı

Millî müdafaa hazırlıklarını arttırdı

Batavia, 16 (A.A.) — Halk konseyinin 1941 - 1942 içtima devresinin açılışında bir nutuk söyleyen Hollanda Hindistanı umumi valisi, ezümle demmiştir ki:

Harp, müdafaa ve millî mevcudiyetin idamesi, Hollanda Hindistanı hükümetinin esaslı üç hedefini teşkil etmektedir. Hollanda Hindistanı, yalnız harp malzemesi istihsal etmekle kalmamakta, fakat aynı zamanda, harbin daha müessir bir trzda idamesi ve malzemenin düşman emrine geçmesine mâni olunması için, teslimatı dikkatli bir surette kontrol etmektedir. Tayyarelerin satın alınması için, gönül rızasıyla şimdiye kadar 10 milyon gulden (yakriben 1,250,000 İngiliz lirası) toplanmıştır.

Diğer taraftan Maliye dairesi Halk konseyine takdim edilecek bütçe projesini tetkikten sonra, 1940 - 1942 devresi esnasında müdafaa işleri için 500 milyon gulden sarfedileceğini tebarüz ettirmiştir. 1942 senesinde aynı gaye için sür'atle alınacak hem ekonomik hem de askeri mahiyette tedbirler arasında, ezümle, Surabaya deniz üssünün genişletilmesi ve daha ziyade kuvvetli bir hale getirilmesi ve donanmanın tehzizatının fazlasıyla edilmesi ve takviye edilmesi de vardır.

Küçük haberler

★ Brisbane — Avustralya hazine nazırı Fadden söylediği bir nutukta demmiştir ki: «Bu ay sonunda Avustralyanın harp sarfiyatı ayda 20 milyon Avustralya lirasını geçecek ve bu artış devam edecektir.

★ Londra — Amirallik dairesi, 1690 tonitölük Jersey torpido muhribinin bir düşman maynine çarparak battığını bildirmektedir.

★ Newyork — Çünking'den Amerikan ajanslarına gelen haberlere göre, 27 Japon tayyaresinin Çünking üzerine yaptığı çok şiddetli bir hava hücumu esnasında Amerikan Tutuilla topçeleri hafif hasara uğramış ve Amerikan ateşgemililerliği binası tamamen yıkılmıştır.

★ Londra — İsviçre radyosunun bildirdiğine göre, Sovyetler Birliğinin muhtelif yerlerinde tankların ve paraşütçülerin de iştirak ettiği büyük manevralar yapılmaktadır.

İtalyada iktisadî anarşi

Romada her gün bir mağaza kapanıyormuş

Roma 16 (A.A.) — Tass: İtalyan matbuatı, memleketi işe vaziyeti ve ihtikârlara karşı mücadele ile meşgul olmaktadır.

Piccolo gazetesi, işe maddeleri satış nizamnamesi hilâfında hareket bulunduklarından dolayı her gün Romada bir miktar mağaza kapatmadı olduğunu ehemmiyetle kaydederek ihtikârlara karşı daha şiddetli tedbirler alınmasını istemektedir.

İtalyan gazeteleri, işe maddelerinde tasarruf yapılmasının mütefikan lehinde bulunuyorlar. Tribune gazetesi, uzun bir makedale halkı ve lokantacıları eklemek istihlakını asgariye indirmeye davet etmektedir.

Londrada Elbise tahdidatı iyi karşılandı

İngiliz kadınları tasarrufa alıştı

Londra, 16 (A.A.) — 12 gündün beri mer'iyete girmiş olan elbise tahdidatı şimdi İngilizlerin normal hayatına girmiş bulunmaktadır. İngilizler buna süratle alışıyorlar. Satılık eşya üzerine iki etiket konulmaktadır. Biri fiyatları diğeri de icap eden kupon miktarını göstermektedir. Tahridat mağazaların müşteri adedini azaltmış değildir. Satıcıdan alıcılara kuponların tevdi olan nihai harekette bulunmadan evel lüzumlu eşya arasında itinalı bir seçim yapıyorlar. Bundan başka satın alıcılar daha dayanıklı olması için evvelce olduğundan daha iyi kalitede mal alıyorlar. Her büyük mağazada mallar hakkında izahat almak isteyenler için bir istihbarat bürosu vardır.

Kadınları en ziyade meşgul eden mesele çoraplar. İnce çoraplar artık gündüzleri giyilmiyor. Ve ancak fevkalâde ahval için saklanıyor. Yaz münasebetiyle kadınların ekserisi çorap giymez olmuşlardır.

Çocukluğunu köylerde geçirmiş yalınayak yürümek zevkini tatmış olan genç bir İngiliz kadını Londra sokaklarında yalın ayak gözükmüş ve çoktan beri böyle serbestçe gezmek istediğini ve buna şimdiye kadar cesaret edememiş olduğunu söylemiştir.

— Bu esnada neler olduğunu biliyor musunuz?.. Hapishanenin önünde giyotin makinesi kuruluyor!

Galbin hiç bir telâş eseri göstermeden sükûnetle omuzlarını silkti:

— Bana ne? Dedi. Esasen benim bundan haberiim vardı. Bana bu yaralıyı hediye ettiginiz gündün beri bu meşaleyi tetkik ettim. Bu işe ait haberleri dikkatle takip ediyorum.

Hiddet Loiseau'nun vücudunu kaplamaya başlamıştı.

— Şu halde bir masumun idamına sükûnetle seyirci kalacaksınız öyle mi? Dedi.

— Tekrar ediyorum: Bu adam masum değil mücrimdir!

Janine nihayet isyan etmişti. Dedi ki:

— O halde bana söyleyebilir misiniz, Longland beni niçin öldürmek istedi? Arkadaşıma neden taarruz etti? Akterisin yüzüğünü nasıl elde etti?

— Bunlar birer tahminden ibarettir. Ortada müsbet bir delil yok. İddiaların o kadar çürük ki, Zabta bile size yardım etmek istemedi. Siz yalnız kadınlarla mahsus mantıksızlık, hislerinize hareket ediyorsunuz...

Janine yalvarmaya başlamıştı: — İstirham ederim, bırakınız onu göreyim, konuşayım... O zaman size istediğiniz delilleri gösteririm...

— Size bir kere olmaz dedim. Bana ikide birde bunu tekrar ettirmeyin... Maddeten henüz iyileşmiş olan bu adam manen bir çocuktan farksızdır. Şimdiye kadar sizin onu görmeyi müsaade etmedim. Artık ümidinizi kesiniz. Onu bu yakınlarda

BUGÜN SİYASİ VAZİYET

Amerikanın iki mühim kararı

Amerika, harbe bir adım daha yaklaşmış bulunuyor. Ruzveltin emriyle Newyork limanı mayinlerle kapatılacağı gibi Amerikadaki Mihver devletleri alacakları da bloke edilmiştir. Reiscümhur bunları fevkalâde millî tehlike hali ilan etmiş olmasının kendisine verdiği salâhiyetlere istinaden yapmaktadır. Bu iki tedbir de bu salâhiyetler cümlesinden bulunuyordu. Bundan başka Ruzvelt endüstriyi harbin icaplarına göre teşkilâtlandırmak salâhiyetini de elde etmiştir.

Mihver devletlerinin alacaklarının bloke edilmesi kararı üzerine Alman ve İtalyanlar başta olmak üzere ıgal altında bulunan bütün Avrupa devletleri müessesesi veya fer olarak Amerikadaki alacaklarına tasarruf edemeyeceklerdir. Bu alacaklar yekünü 200 milyon dolar tahmin edilebilir. Fakat bu sadece bir tahmindir. Çünkü Almanya ile İtalya harbin başındanberi Amerikadaki paralarını arttırmışlardır. ıgal altına giren memleketlerin Amerikada mevcut dolarlarından mühim bir miktarını muhtelif şekillerde satın almışlardır. Binaenaleyh Mihverin Amerikadaki alacaklarının hakiki miktarı malûm değildir.

Mihverin Amerikadaki parasını arttırmamasdan maksat, Avrupa haricinden fırsat ve imkân buldukları mübayaatta bulunabilmek, propaganda ve sair hasmane faaliyetleri finansa etmektir. Amerika bu şekildeki faaliyeti kendisi için muşır gördüğü içindir ki bu kararı almış ve propagandayı durdurmak istemiştir.

İngiliz harp gayeleri

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

dönmiyeceğine Londracı artık kanaat hâsıl olduğunu göstermektedir. Sırf nakit ve altın esasına dayanan milletler arası mübadelelerin zayıf memleketler için bir nevi istismar âleti olduğu anlaşıldığından iş ve mala dayanan bir usule doğru gidilecek demektir. Alman zimamdarları eski ahvale karşı fevran ve isyan ettiklerini söylediklerine ve Mister Eden'in de eski şartların avdet etmiyeceğini temin eylediğine nazaran aradaki uçurum acaba yavaş yavaş dolmaya başlıyor mu?

Özeyin Sükrü BABAN

Büyük Zabit Romanı: 47

KEDİ GÖZLÜ ADAM

Türkçesi M. Feridun

görmeyeceksiniz...

Janine doktora yaklaşıyor: — Haydut! Alçak!

Diye bağırıyor. Fakat halsiz kalmıştı. Bir koltuğa yıkıldı. Loiseau yakta duruyor, eline cebinde bulunan otomatik tabancayı yoklayordu. Genç kızın evden çıkarken acele ile eline sıkıştırdığı bu tabancayı kullanmamak için büyük bir gayret sarfediyordu. Fakat Galbin zihninden geçenleri anlamış gibi sükûnetle masasına oturmuş, tabancasını masanın üstüne, elinin yetebileceği bir yere koymuştu. Ara sıra gülümseyerek

Loiseau'ya bakarken parmaklarının ucile tabancasını okşuyor, genç kıızı süzüyor, bazan da gözleri duvardaki saate gidiyordu.

Bir yandan da vakit geçiyordu. Ara sıra genç kız kaç ke line söylüyor, kollarını büküyor, bu müşkül işin içinden çıkmanın çaresini arıyordu. Fakat işin içinden yine Loiseau çıktı. Doktorun dalgın bulunduğu bir andan istifade ederek birden - bire üzerine atıldı ve kafasına kuvvetli bir yumruk indirdi. Ja-

GÜNÜN MESELELERİ

Şüphe olunamaz ki milletlerin sevk ve idarelerinde fikirler esastır. Başkalarına mütemadiyen tavsiye olunan fikirleri, neşir ve müdafaa edenlerin kabul ile tatbik etmemeleri, kanunnamelerde yazılı müsavat mefhumlarını bile kıymetten düşürmekte başlıca âmil oluyordu.

Hayat şartlarını aynı seviyede bulundurmaya vâdeden Bolşevik inkılâpçıları, Rusya Çarlığının meşrutî demokrasi ile idare olunan 200 milyona yakın halkı arasında fazlaca taraftarlar buldular. İde- al demekten ziyade, halk küteleri arasındaki ruhi ahvalın tezahüründen yapılan istisnâlar, elde edilen muvaffakiyetler Rusyada, Almanya ve İtalyada yekdiğerinden farklı tarzlarda ve şartlarda oldu.

Dahili ve harici kapitalizme karşı aynı zamanda ayaklanan Bolşevik ihtilâlcileri, bu iki sahada şiddetle ve fazlaca, muarızlarla mücadele eylediler. İngiltere, Fransa Amerika ve benzeri bazı memleketlerdeki devletlerin yardımları ile birlikte ve yardımcı kuvvetlerle Vrangeli, Deniken, Kolçak gibi generallerin, amirallerin kumandası altında dahili olmakla beraber harici muharebe dahi Rusya şiddetle devam eyledi.

Almanya ile İtalyada, Rusya - dakinin benzeri ve fakat tarz itibarile başka surette başlayan demokrasi düşmanlığı, müstemlekeri ve istismar sahalarını işleten zenginleşmiş devletlerin, Rusya da olduğu gibi bilhassa İngiltere nin, Fransanın, Birleşik Amerika - nın aleyhine istikamet aldı. Rusyadaki Sovyet iktisadi sistemine, yaşamak tarzına ve müsavat prensiplerine, nazariyelerine, hattâ tabikâtı şekillerine uymamakla beraber, Almanya ve İtalyada dahi halkın müsavat isteklerine uygun gelen korporasyon usullerinin tabikine başlandığı görüldü. Bu hareketler, feruatta olmasa da, tabikatta Sovyetler Birliği, Almanya, İtalya, sonra da bunlara itihak eden Japonya ve diğer küçük bazı devletler arasında demokrasi kapitalizmini vurmak, yere sermek müsterek düşüncesini, hareketlerini meydana getirdi.

Kara, deniz ve havada merhametsizce mücadele eden muharip büyük devletlerden Almanyanın, seflerinden bazılarının, Führer A. Hitler'in Sovyetler Birliğine hücumu hazırlanmış, hazırklar yapıldığına, Şarkı Prusyada askerlerin tahşit edildiğine, taarruz he-definin Ukrayna buğdayları, Bakü petroleri sahaları bulunduğuna

Büyük tarihi roman:118

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan:M. Sami Karayel

Sultan Azizin pehlivanlığı celâllığı Sultan Hamidin zekâsı önünde sönmüş bulunuyordu

İşte Mithat paşa bu sohta ve devşirmelerle ve öz Türk olmanın fodalılarıyla Türkün hürriyetini ve müsavatını saltanat istipdadından almayı çalışıyordu.

Mithat paşanın avanesi yalnız bu softalar ve yobazlardan ibaret değildi. Onu sevenler daha ziyade hristiyan anasardı.

Hristiyanlar, bu hürriyet meftununu paşayı nasıl sevmeydi?... Tanzimatı hayriye, hristiyanlara hürriyet ve müsavatlarını vererek her biri mecalisi idarede mühim mevkiler almışlar... devlet haricisinde, dahiliyesinde, askeri umurda mevkiler alarak mahremi esrarı saltanatı Âli Osman olmuşlardı.

Bankerlik, murabahacılık, sarrafılık, nazırlık, sefirlik, müdirlük ilâh... alan hristiyanlar şimdi de Mithat paşanın kanunu esaslı ile Millet Meclisinde istediklerini yapacaklardı.

Bektaşiyân ocağı yerine kaim olan hristiyanlık ve devşirme ruhu şimdi yeni bir fikirle yeni bir ocak tesis etmiş bulunuyorlardı.

Hürriyet, ıslahat, müsavat, uhuvvet ve adalet maskesi altında yeni teğekkül eden ocak, Bektaşiyân ocağından daha beter, daha korkunç, daha yıkıcı bir mevcudiyet ibraz ediyordu. Çünkü, bu yeni ocak hristiyan anasırı ve ecebî teğekküllerle müsterek bir kuvvet arz ediyordu.

İkinci Sultan Hamit, Âli paşadan aldığı dersle, Doksan üç muharebesi derdini üzerinden atıp siyasi mevzuada muvazenesini bulduktan sonra derhal yemin ettiği kanunu esaslı muvakkat tabirle ortadan kaldırdı. Mithat paşanın kanunu esaslı yalnız, salnamelerde mukayyet kaldı.

Sultan Hamidin bu hareketi hristiyanların, devşirmelerin, yâni Arnavut, Çerkes, Arap, Boşnak, Rum, Ermeni vesair ecebî ecdatlı Müslümanları harekete getirdi. Lâf değil, hürriyetleri elden gidiyordu.

Sultan Azizin pehlivanlığı çetinliği, celâllığı Sultan Hamidin zekâsı önünde hiçe inmış bulunuyordu.

Eğer Sultan Aziz, Sultan Hamit kadar zeki ve kavrayışlı olsaydı, Doksan üç felâketi başımıza gelip çatmadan Osmanlı İmparatorluğunu badiyeden kurtarabilirdi. Çünkü, o vakit kuvvetler daha taze ve devlet, millet Doksan üç Moskof harbille müzmahlı olmamış bir zinde idi.

Sultan Aziz, Mithat paşa ve avanesine şiddetle hareket edip Mahmut Nedim paşanın Rus siyasetine, tek cephele muvazenesiz siyasetine uymaması idi. Osmanlı imparatorluğunu daha kahhar ve daha varlıklı bir mevcudiyet kurabilirdi.

Hakikati bilseydi!

MEŞ'UM SAAT

Hapishanedeki hüccesinde Lîumier uyuyordu. Her akşam bir ilaç içiyor ve bu sayede uyku ya kavuşarak birkaç saat kendini unutabiliyordu. Fakat uykusu rahat olmaktan uzaktı. Mahkûm yatagının üstünde mütemadiyen kımlıyor, dönüyor. Bazan inliyor, dudaklarına arasından birbiri tutumayan kelimeler çıkıyordu.

Hakikati bilseydi!

(Devamı var)

S. Rusya ile Almanya arasında ki münasebetler

Yazan: Hâmid Nuri Irmak

dair haberler neşredilmesine, mütealemler yürütülmesine zaman, zaman, bazı kere sıkça tesadüf olmaktadır.

Harbin fikirlerden doğduğuna, yine fikirlerle muharebe yapan milletlerin, halk kütelerinin sevk ve idare olunduklarına göre, Almanya ile ortakları devletlerin münasebillerince, milletlerinin hâzırlanmış fikri gayelerini bir anda, bâhusus merhametsizce devam eden mücadele esnasında başka istikametlere çevirmek teşebbüslerinin inhişam ve izmihlâle en mühim sebebi teşkil eyliyeceği bir hakikattir.

Uçurumların doldurulmasıyla beraber büyük kütüğüne, derinliğine dayanan muharip devletlerin ihtilâfları, dün ve bugün olduğu gibi, yarın da taarruz ve büyük muharebeler, müdafaa harp sahalarının Akdeniz, Afrika, Atlantik, Orta - şark, belki de Hint, Çin Okyanusları ile Pasifik Okyanusunda olacağını ve bulunacağını göstermektedir.

Hâmit Nuri Irmak

Büyük tarihi roman:118

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan:M. Sami Karayel

Sultan Azizin pehlivanlığı celâllığı Sultan Hamidin zekâsı önünde sönmüş bulunuyordu

İkinci Sultan Hamidi tenkit edenler, ona Kızıl Sultan lakabını vererler, onu bu, memleketi mahvetti diye feryat edenler, Türk ve Müslüman sıfatını taşıyan Gayri Türklere, Hristiyanlar basta gelirdi.

Sultan Hamit, Âli paşanın telkini ile hareket etmişti. Muvazenesi bulduktan sonra, yıldız mahkemesini teşkil eden Sultan Hamit, başta Mithat paşa olduğu halde hürriyetperverleri mahkûm ettirip Taife sürdü.

Sultan Hamit, masonların şerhinden kurtulmak ve komitecilerin kurşunlarından uzaklaşmak için Yıldız sarayına çekildi.

Sultan Aziz gibi ata binip ortada dolaşmaktan kaçan Sultan Hamidin, düşüncelerinde bir incelik vardı. Hürriyetperverlerin suikasından kaçıyordu.

Kanunu esaslı ve meclisi mebusanı yok eden Hamit, Yıldız sarayına girdi. Cuma selâmlıkları için de Yıldız sarayının kapısı dibinde yaptırdığı Hamidiye camisine selâmlık yapmağa başladı.

Sultan Azizin selâmlık alayları her hafta bir yerde yapılırdı. Padişah, adına binerek maiyeti ile istanbulun her tarafına giderdi.

Fakat Sultan Hamit, hiç bir vakit Sultan Aziz gibi hareket etmedi. Edemeydi. Çünkü, hürriyetperverlere karşı istibdadî bir vaziyet almıştı.

Bu sebeple Sultan Hamidin düşmanları çoktu. Onu ecebîler de, Hristiyan komiteciler de, devşirme teğekküllerle öldürmek için fırsat arıyordu. Çünkü bu, padişah hürriyeti boğmuştu. Çünkü bu, padişah, sarrafılık, murabahacılık boğmuştu. Millî ve dinî koyu bir an'ane dayanarak devleti idare ediyordu. Babâli bir suretti. Her şeyi saraydan idare ediyordu.

Sultan Hamidin devleti içinde Hristiyan anasır mevcuttu. Bunlar, tanzimatı hayriye bakayası idi. O, bu formaliteye riayet ediyordu. Hristiyanların şuhşalarına ve hürriyetlerine sureta dokunmuyordu. Fakat devlet esrarı tama - mile sarayda idi. Tek adamın elinde idi. Bu sebeple devletin esrarına devşirmelerle, Hristiyanlar ta rafından agâh olmak mümkün değildi.

Sultan Hamit, Sultan Aziz, Sultan Mecit gibi yüz milyonlar lira istikraz yapıp devleti ecebî müdahalesine sevk etmekten çekindi. Bütün otuz dört sene süren saltanatı devrinde Kızıl Sultan diye tavsif ettikleri Hamit, Avrupada istikraz yapmadı. Yalnız, konyanın sulanması tertibat ve tesisi için sekiz yüz bin liralık bir istikraz yaptı. Hiçaz demir yolunu bile istikrazsız vücuta getirmişti.

(Daha var)

Nanemollanın Köşesi

Dürzü ve ölüm

Bir gazete «Meçhul ve Esrarengiz Suriye» adlı bir seri yazısına şöyle başlık koymuş: Dürzü, ölümüne inanmaz!

Nanemolla: — Dürzünün ölümüne inanıp inanmadığı, serlevhayı atan zatın hangi düzünden bahsettiği meçhul. dedi ve ilâve etti:

— Ancak Suriyede harp başladıktan sonra her düzünün ölümüne inanabileceğini söyleyebiliriz.

Resmî tebliğlerin dili

Alman resmî tebliği İngilizlerin «Jersey» adlı destroyeriin batışını bildirdikten sonra harbin başındanberi 50 İngiliz destroyeriin batırılmış olduğunu ilâve ediyor. Nanemolla:

— Şu resmî tebliğler insana hesabı kitabı unutturuyor. dedi ve sözlerini şöyle bitirdi:

— Resmî tebliğler hergün birkaç bin tonitölük gemi batırıldığını bildirirler. Harbin başındanberi resmî tebliğlerin bildirdiği rakamlar doğru olsaydı şimdi deniz üstünde hiçbir gemi, hattâ kayak bile kalmazdı.

M. K.

B. M. Meclisinde Köylü mallarını koruma kanunu görüşülürken hararetli münakaşalar oldu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

gine bakılmıyarak bu işe el koymak, bu zarara taallük eden şleri mümkün olduğu kadar sür'atle halletmek, zarar vereni yine mümkün olduğu kadar sür'atle meydana çıkarmak ve zarar görenin zararını da aynı sür'atle ödetmek.

Ziraat Vekili sözlerine devam ederek bu esasları temin hususunda kanun lâyihasında deriş olumakta olan tedbirleri ve bu tedbirlerin tatbik şekilleri üzerinde izahat vermiş ve sözlerini bitirirken bu kanunun bir kül halinde tatbiki takdirinde hayırlı neticeler vereceği ümidini izhar etmiştir.

Ziraat Vekilinin bu izahatını takiben birçok hatipler birbirini müteakip kürsüye gelerek lâyiha üzerindeki noktaları nazarlara bildirmişlerdir. Kemal Turan (İsparta) mürakabe hey'etlerinin faaliyetleri şekline temas etmiş ve bunların işleminin mevzu kayıt ve şartlar dahilinde güç olacağını söyleyerecektir ki:

«Cezalarda kat'iyet, suçları ta kipte sür'at, ancak bu iki esastır ki bu kanun tatbikatını mümkün kılacaktır.»

MER'ALAR MESELESİ

Fazıl Güleç (Bursa) lâyihaın birçok noktalara cevap vermekle beraber bazı mühim cihetlerde sü küt ettiğini, bu meydana bilhassa arazinin dar olduğu mntakalarda ki mer'alar meselesine temas etmediğini söylemiş ve hiçbir karış mer'ası olmayan yerlerde üçer beşer yüz hayvandan müteşekkil sürülerin bulunduğu ve bu vaziyetin birçok ihtilaflara başlıca sebep teşkil eylediğini bunu önlemek için behemehal bir tedbir alınması lüzumunu kaydedilemiştir.

Hatip mürakabe hey'etlerine verilen kazai hakların tatbikatı ak sayacağı kanaatini izhar etmiş ve bu yola gidilmekten ise vak'alar da seri usulü muhakeme usulünün tatbiki muvaffak olacağı kanaatinde bulunduğunu bildirmiş tir.

MURAKABE HEY'ETLERİ

Emin Aslan «Denizli» Mürakabe hey'etlerinin mahalli belediyelere ticaret odaları tarafından seçilmelerinin doğru olacağını bunların ziraatçılar ve köylüler tarafından intihap edilmesinin muvafık olduğunu söylemiştir.

Suriye sahilinde Çörçilin nutku

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

«Bu taarruz İngiltereye karşı yapılmakta olan mücadelenin bir safhasıdır. Alman hava kuvvetlerinin askeri hedefine gelince, bu tâli bir meseledir. Alman Hariciye Nezaretinde beyan olunduğuna göre Alman - Fransız askeri işbirliğinin telerruati hakkında hiçbir şey bilinmemektedir.

Kudüs 16 (A.A.) — Röyter: Ordu umumî karargâhının sözcüğü, şu tafsillatı vermiştir:

Müttefik kuvvetler, bir ileri hücum hareketi ile, Kisva'nın şimali şarkisinde ve Şama takriben 16 kilometre mesafede Mabta'yı işgal etmişlerdir. Kısve de zaptedilmiş bulunmaktadır.

Bir müttefik kolu, Kisvenin 12 kilometre kadar şarkında, çöl kenarında Adliyenin şarkında ilerlemeye başlamıştır.

Saydanın şarkında Lübnan tepelerinde Jezzin şehrinin müttefikleri tarafından zaptı, burada hareketle bulunan kolu, sahil boyunca Beyruta doğru ilerleyen kolun hisasına getirmiştir.

BEYRUTA 12 MİL KALDI

Londra 16 (A.A.) — Bu sabah Londrada öğrenildiğine göre, müttefikler Beyruta 12 mil mesafede bulunmaktadır. Müttefik kuvvetlerin ileri hareketi, general Dent'in Saydanı geri çekilmek te olan esas ordusunu ikiye bölmek tehdidini göstermektedir.

Bu esnada başka kollar, Şam kapılarında bir tevakkuf devresi geçirmeye devam etmekte ve şehre sulh yolu ile girilmesi için yapılan müzakerelerin neticesini beklemektedir.

Harp devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

rafından yapılacağı anlaşılan sulh taarruzunu önlemek olduğu meydandır. Ağlebi ihtimal, hâdiseler şu şekilde cereyan etmiştir: Hess, İngiltereye bir barış teklifi ve birtakım sulh şartları getirmiştir. Bunlar, tetkik edildikten sonra, bir İngiliz - Alman sulhüne esas olamayacakları anlaşılmıştır. Bunun üzerine Almanyanın işgal altındaki memleketlerde tesis ettiği gayrimesru hükümetlerle Vişne ve Mihver tâbi Macaristan, Romanya, Bulgaristan gibi devletlere bir sulh akdetmesi ihtimali belirmiştir. Böyle bir sulh yapıldığı takdirde, Mihver şöyle diyecektir:

— İşte biz Avrupada sulh yapmak ve Avrupa milletlerine yeni nizâm kabul ettirdik. Bundan sonra harbe devam etmek mes'uliyeti İngiltereye aittir. İngilterenin müttefiki denilen hükümetleri birer «gölge», Londra ve sair İngiliz topraklarındaki devlet sefirlerini birer müstehase telâki ediyoruz; milletler bizimle beraberdir.

Nitekim, daha şimdiden Berlin siyasi mahfilleri buna benzer fikirler ileri sürmektedirler. Alman Hariciye Nezaretinde bu konferans hakkında şöyle denilmektedir: «Mihver devletleri büyük mükâyada askeri hareket yapıp ve müstakbel sulh lehinde diplomatik faaliyette bulunduğu bir sırada, Çörçil tarafından yapılan rejimlerin ve İngiliz siyasetine kurban giden devletlerin gölgelerini toplamıştır.»

İşte Çörçil, Almanyadan evvel davranarak böyle bir sulh teşebbüsünü önlemek istemiştir. Konferans mukarreratının ikinci maddesi «Hür milletler, cebir ve şiddet istimal edilecek suretlerle Almanyaya ve ortaklarının tahakkümü altına girmeye mecbur edildikleri veya böyle bir cebir tehdidi altında yaşadıkları müddetçe, istikrarlı ve feyizli bir sulh olamaz.» demek suretinde bir Mihver sulhünü peşin olarak reddetmektedir. Ve hakiki bir sulhün nasıl olacağını da üçüncü maddede tebarüz ettirmektedir.

Bu mukararata göre, Mihver, Avrupada, işgalı altındaki memleketlere bir sulh kabul ettirdiği takdirde de İngiltere, Dominyonları ve müttefikleriyle beraber, bu sulhü tanımayarak harbe devam edecektir, ta ki kendi istediği barış şartlarını karşı tarafa kabul ettirecek nihai zafere kadar.

Demek ki Hess'in İngiltereye gelmesinden sonra beliren titreşim sulh ışığı sönmüştür. Harp kasırgası bütün şiddetle devam edecektir. Zaten, bu harbin bir uzlaşma barışı ile bitecek soydan bir mücadale olmadığı, ta baştan ve bilhassa geçen sene bugünlerde, Fransa yıkıldığı halde, yapılmaz kalan İngilterenin harbe devam azmini kat'iyetle gösterdiği gündenberi belli idi.

Harp devam ediyor ve edecektir, iki taraftan biri, dövüşmeyi-cek hale gelinceye kadar.

Abidin DAVER

Amerika Harbe girerse

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Avrupa harbi durmadan genişliyor. Bütün dünyanın gayet büyük bir kargaşalığa atılması her zaman mümkündür. Buhanlı devreyi atlamak için bütün milletin vazifesini yapması ve herkesin kendi faaliyet sahasında uhdesine düşen işle meğul olması lâzımdır.

Prens Konoye'den sonra birlik ikinci reisi Amiral Suetsugu da bugünkü vaziyetin vahametini kaydetmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

Üçlü pakt, milletin arzularına tercüman olmak maksadile imza edilmiştir.

Eğer Amerika Birleşik Devletleri Avrupa harbine girecek olurlarsa Japonya da haysiyet ve şerefini korumak için harbe girmeye hazır bulunmalıdır. Cenup denizleri meselesi şarki Asya için bir hayat - meşat meselesidir.

Amiral, dünyadaki kargaşalık lara dair şahsi düşüncelerinden bahsederek ezcümle şöyle demiştir:

Cihan Harbinde Japonyanın kati bir âmil olacağına kuvvetle inanıyorum. Japonyanın işi kolay olmayacaktır. Bilâkış fevkalâde azim - kar davranması ve çok esaslı surette hazırlanmamız icap edecektir.

Notlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Asil milletin hürriyet ve istiklâlini muhafazadır. Büyük milletin kahraman ordusu dün olduğu gibi, bugün de yarın da her kесе der vermeye hazırdır. Müstakil olduğunu söyleyen «Tasvirî Efkar» ceridesinin dünkü nüshasında Peyami Safa «İngiliz yukusu» başlıklı fıkirasında «Vatan» gazetesinde negretilen Bernard Shaw'ın bir makalesinin tercümesinden bahsederek Çankırı mebusu Hüseyin Cahit'in (Şir Hüseyin Cahit) ve Sivas mebusu Necmeddin Sadak'tan «Mister Necmeddin Sadaka diye bahsediyor.

Bir an düşündük. Bir Türk muharirine «Üçü ayaklar altına alarak» Şir ve Mister diye sifalar vermesinin sebebini anıyamadık. «Bu vatandaşlar ve meslekdaşlarımız tâbiye mi değiştirdiler acaba?» dedik. Fakat hakikat böyle değilse, Peyami Safaya şunu sormak isteriz: «Ey Peyami Safa, sana da Foin mu diyeceğiz?»

K.

İngilterede

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

olan Cambridge Üniversitesinin bir talebesi keşfetmiştir. Bu subay 24 yaşındadır ve bundan iki sene evvel makine mühendisliği ihtisası şubesinde birincilik kazanmış tı.

Bu silâhın mahiyeti tafsillatle ifşa edilmemektedir. Fakat İngiliz askeri makamları bunun zirhlî taarruzlarında tesirli bir karşılık olacağı mütealemsındır. Bu silâh «öldürücü ve gözükmez» bir silâh diye tavsif edilmektedir.

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN

Tahmin bed. İlk teminatı.

750,00 56,25

286,45 66,48

Ortaköyde Mecidiye mahallesinde ve Hazine sokagında 2 numaralı ev enkazı.

Kadıköyünde Osmanağa mahallesinin Söğütli çeşme caddesinde 11 numaralı bina enkazı.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı iki parça enkaz satılmak üzere ayrı ayrı açılartmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 2/7/941 Çarşamba günü saat 14 de Daimî Encümeninde yapılacaktır. Tahplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarla ihale günü muayyen saatte Daimî Encümeninde bulunmaları.

(4800)

Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonu İlanları

2000 ton kripile kömürü alnacak

Tahmin edilen bedeli (27.000) lira olan 2000 ton kripile kömürü askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonuna 2/7/941 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Muvakkat teminat (2025) liradır. Teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri.

(4690)

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyon'u İlanları

İstanbul mntakası dahilinde 4000 liralık nakliyat açık eksiltme ile 28/6/941 günü saat 11 de ihale edilecektir. İhale ton kilometre hesabı ve ağır ve havalı yükler ayrı olmak üzere yapılacaktır. Ağır yüklerin beher ton kilometresine 28 ve havalı yüklerin beher ton kilometresine de 38 kuruş fiyat tahmin edilmiştir. İlk teminatı 300 liradır. Şartnamesi her iş günü komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Satınalma komisyonuna gelmeleri.

(4541)

14/6/941 günü pazarlığı yapılan 11000 tavuğa talip gelmediğinden yeniden pazarlığı 20/6/941 günü saat 11 de yapılacaktır. Muhammen bedeli 8250 lira olup kat'i teminatı 1237 liradır.Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri.

(4807)

Deniz Gedikli Erbaş Okulu

Direktörlüğünden:

1 — Bu sene okulumuzun yalnız birinci sınıfına talebe alınacaktır. İstek ilerin aşağıda yazılı evraklarla müracaatları.

A — Nüfus cüzdanı ve tasdikli bir sureti «tashih edilmiş nüfus cüzdanı kabul olunmaz».

B — İlk mektep şahadetnamesi. «Üzerinden bir sene geçmemiş bulunmak»

C — Kendisinin ve ailesinin hüsnühâl eshabından bulunduğunu gösterir polisten musaddak hüsnühâl ilmuhaberi.

D — Üzerinden bir sene geçmemiş çiçek aşısı kâğıdı.

E — Birinci sınıf için 1/Eylül/941 de 12 yaşını bitirmiş ve 16 yaşını bitirmemiş bulunmak.

F — 5 adet vesikalik fotoğraf.

2 — Kayıtlara 1/Haziran/941 günü başlanacak ve 10/Ağustos/941 günü nihayet bulacaktır.

3 — Kayıtlar İstanbul Deniz Komutanlığında ve Mersinde deniz gedikli erbaş oria okulu müdürlüğünde yapılacağından isteklilerin bu iki mahalden her hangi birine müracaatları.

4 — Müsabaka imtahanları Türkçe, Matematik, «Tarih, coğrafya, yurt bilgisi» derslerinden

15/Ağustos/941 Cuma günü saat 9 da yapılacaktır.

(2947 - 4183)

Hariciyede nakil ve tayinler

Ankara, 16 (İkdam muhabirinden) — Batum konsolosu Atif, Tiryeşte Hasan, Roma Büyüklü Elçiliği başkâtibi Haydar, Gümlücene kançıkları İbrahim, Filibe muavin konsolosu Zekâi, Milâno muavin konsolosu Ali Rıza, Batum kançıkları Etem, Üsküprü kançıkları İsmail Hakık merkeze nakledilmişlerdir. Tiryeşte konsolosluğuna Talât Rauf, Batuma Cemal Toygur, Roma üçüncü kâtipliğine Fuat, Gümlücene muavin konsolosluğuna Celâl, Filibeye Ahmet, Milâno konsolosluğuna Daniş, Batuma Emin, Üsküprü Kâmi tayin edildi.

Amerika

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

solosluklar mntakaları dahilinde ki Alman tebaasının seyahatini menetmiştir.

İTALYANIN KARARI

Vaşington 16 (A.A.) — İtalya -daki Amerikan alacaklarının bloke edilmesi suretile İtalyan hükümetinin tevessül ettiği karşılık hareketi bekleniyordu. Bu bapta resmî hiçbir şey söylenmemekte ise de İtalyan hareketinin filen hiçbir kıymeti yoktur. Çünkü mevcut İtalyan döviz nizamnamesi Amerikalılara lalyadan para çekmek imkânını esasen vermiyordu.

Almanya için de bu böyledir. Amerikanın İtalyadaki alacağı 142 milyon dolar ve Almanyadaki alacağı da 427 milyon dolar tahmin edilmektedir.

Türkiyenin Amerikadan alacakları

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

İsviçre ve İspanya Amerikadaki paralarına tasarruf edebilecekler, fakat bu paralarını bloke hakkındaki kararnamenin teminin istihdaf ettiği gaye aleyhine kullanmayacaklarına dair teminat vereceklerdir.

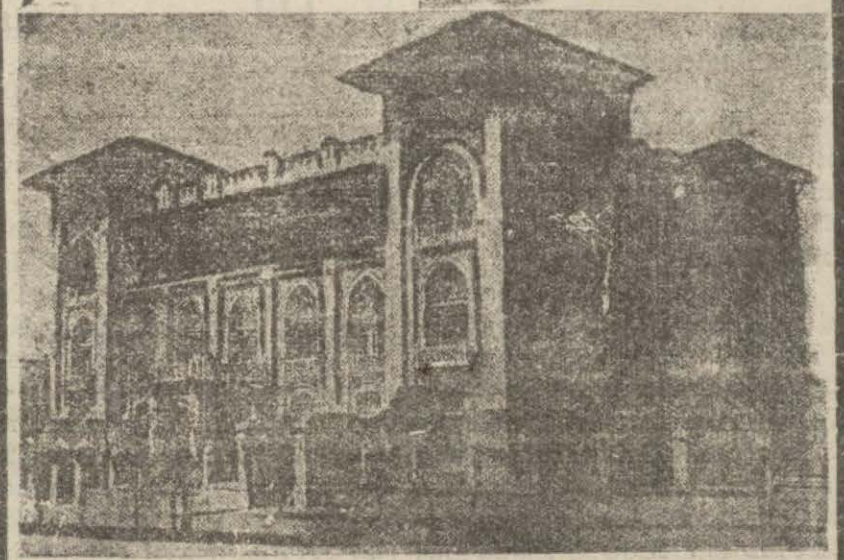
Türkiyenin alacakları, bu husustaki kararnamede mevzuu bahsedilmemiştir. Buna bakarak alacaklarımızın serbest bırakılmış olduğuna hükmedilebilir. Ancak gelecek haberler hakiki vaziyeti daha kat'iyet ve sarahatle aydınlatacaktır. (Radyo Gazetesi)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası.

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 A. 1.000 liralık 4.000 L.	100 Adet 50 liralık 5.000 L.
4 " 500 " 2.000 "	120 " 40 " 4.800 "
4 " 250 " 1.000 "	160 " 20 " 3.200 "
40 " 100 " 4.000 "	

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazla sile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa 11 mart, 11 Haziran 11 Eylül ve 11 Birincikanun tarihlerinde çekilecektir.

Askerî Fabrikalar Akyazı Kereste Fabrikası Müdürlüğünden

Akyazı Askerî kereste fabrikası 1941 bütçe senesi içinde yaptıracağı kütük ve kereste nakliyatını kapalı zarfla eksiltmeye koymuştur.

1 — Mudurnu kazası içindeki depolardan Kuzuluk köyü civarındaki fabrikasına (4645) metre kütük ve kereste naklettirilecek beher metre mik'â bının muhammen ücreti (450) kuruş ve muvakkat teminatı (1568) liradır.

2 — Kuzuluk köyü civarındaki fabrikasından Adapazarı istasyonuna beher bin metreküp kütük ve kereste naklettirilecek beher metre mik'âbının muhammen ücreti (210) kuruş ve muvakkat teminatı (788) liradır.

3 — Eksiltme 7/Temmuz/941 Pazartesi günü saat on dörtte Adapazarında park karşısında fabrikamız yollama dairesinde her iki nakliyatın eksiltmesi ayrı ayrı yapılacaktır.

4 — Bu eksiltmenin ilân tarihinden sonra alınmış ticaret odasından vesika getirmeyenler eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin kapalı zarflarını muayyen saatte kadar komisyona getirmeleri ve şartnamesini görmek isteyenlerin fabrika müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

(4723)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden (Hurda Eşya Satışı)

İstanbul Gümrük Başmüdürlüğü, Sirkeci, Posta, Haydarpaşa, satış gümrükleri ile Başmüdürlük kimyahanesi ve İhracat gümrüğünde bulunan 180 lira 5 kuruş kıymetinde cem'an 428 kalem hurda eşya 2/7/941 Çarşamba günü saat 10 da 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde açık arttırma suretile satılacağından isteklilerin mahallerinde eşyaları görerek sözlü geçen gün ve saatte yüzde 7,5 pey akcesini vezni mi yattırması olarak Başmüdürlük binasındaki komisyona müracaat etmeleri.

(4779)

Deniz Levamı Satınalma Komisyonu İlanları

Marmara Üssü Bahri K. Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmin fiyatı Kuruş Sn.	Umum tutarı Lira
Semiz otu	4800	6 "	
Taze kabak	14400	5 "	
Pathcan	39600	8 50 "	
Bamya	14400	17 50 "	
Çavuşya (Ayge)	24400	12 "	
Domates	90000	4 50 "	
Kuru soğan	12000	6 "	30880
Patates	43200	8 "	
İspanak	4800	8 "	
Lahana	4800	5 "	
Pirasa	9600	4 "	
Kavun	80000	4 "	
Karpuz	80000	4 "	
Taze üzüm	80000	15 "	

1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı 14 kalem sebzenin kapalı zarf usulile eksiltmesi 2/Temmuz/1941 çarşamba günü saat 15 de izmitte tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

2 — Bu işe ait şartname bedelsiz olarak komisyondan alınabilir.

3 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği ticaret vesikalarını ve 1528.95 liradan ibaret muvakkat teminatlarla birlikte te tanzim edecekleri teklif mektuplarını belli gün ve saatden bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri.

(4728)

T. Bedeli Lira Kr.	İlk teminat Lira Kr.
40.000 metre erat elbiselik şayağı	151.532.00 8826.60
12.000 metre erat kaputluk şayak kumaşı	55.836.00 4041.80

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem şayak kumaş pazarlığı alnacaktır.

2 — Elbiselik şayak kumaşın pazarlığı 20/Haziran/941 cuma günü saat 14 de ve kaputluk şayak kumaşın eksiltmesi aynı günde saat 15 de yapılacaktır.

3 — Elbiselik şayağın şartnamesi (758) ve kaputluk şayağın şartnamesi (279) kuruş bedel mukabilinde her gün komisyondan alınabilir.

4 — Tahlillerin belli gün ve saatte 2490 sayılı kanunun istediği vesak ve yukarıda hızarlarında gösterilen miktarlarda teminat makbuz veya banka mektupları ile İstanbulda bulunan komisyonda hazır bulunmaları.

(4468)

DOKTOR Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2,5-6. Tel: 22398

DOKTOR Feyzi Ahmet Onaran

CİLDİYE VE ZÜHREVİYE

MÜTEHASSISI

(Bab'ül) Ankara caddesi Çağaloğlu Yokuşu Köşe başında No. 43

Sahibi: E. İZZET, Negriyat

Direktörü: Cevdet Karabilgin

Basıldığı yer: «Son Telgraf»

Matbaası